

6 . KOGUŞ

Anton Cehov

Çeviren
Gizem Özdemir

İstanbul,2023

6.KOŖUŐ

Anton Çehov

IlaAamaNg6

Çeviren: Gizem zdemir

Yayınevi Sertifika No: 45508

© 2023, PINAR YAYINLARI"

Tüm hakları saklıdır. Kaynak gösterilerek tanıtım amacıyla ve araştırma için yapılacak kısa alıntılar dışında, yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir şekilde kopya edilemez, elektronik ve mekanik yolla çoğaltılıp, yayımlanamaz ve dağıtılamaz.

Baskı/Cilt:

ACKAjans

Mahmutbey Mah. Taőocağı Yolu Cad.

Ağaođlu 212 Myoffice No: 344

Bağcılar/İstanbul

Sertifika No: 53569

Pınar Yayınları, 535
Edebiyat Dizisi, 30

ISBN 978-975-352-634-0

Kapak Tasarımı
Ömer Faruk Yıldız

Sayfa Düzeni
DBY Ajans

1. Baskı: İstanbul, 2023

PINAR YAYINLARI

Alemdar Mah. Çatalçeşme Sok. Defne Han No: 27/15

Cağaloğlu-Fatih / İstanbul • Tel: 0212 520 98 90

www.pinaryayinlari.com • bilgi@pinaryayinlari.com

ÖNSÖZ

Stanislavski 'Bir Aktör Hazırlanıyor' adlı kitabında üstün istek dersine şöyle başlar: Dostoyevski, Karamazov Kardeşler'i, ömrü boyunca süren, Allah'ı arama çabası yüzünden yazmak zorunda kaldı. Tolstoy, bütün yaşamını, benliğini kusurlarından arıtma yolunda savaşıyor ve tüketiyor. Anton Çehov, burjuva yaşamışının bayağılığıyla uğraşıyor, bu bayağılık, çoğunlukla, yazınsal ürünlerinin leitmotiv'(ama motifi) oldu. Yabancılaşma Çehov'un sanatında merkezi bir konum teşkil eder ve bu bilinçli bir tercih ürünüdür. *"İnsan değil o, bir üstün insan, o bir Jüpiter"* dediği Tolstoy için arkadaşına yazdığı mektupta *"Tolstoy'un evinde hayat, muhteşem bir balo salonunu andırır, ama ben şu karşımdaki gölün derin ve dingin sularını kendime daha yakın buluyor, bu hayatı, o tür bir hayata tercih ediyorum."* İfadesi bu tercihin ne kadar bilinçli olduğunu gösterir. Gorki'nin Çehov için yazdığı "Hayatın tragedyasını böylesine apaçık ve derinlemesine hiç kimse Anton Çehov kadar anlamadı. Ondan önce hiç kimse yaşanan burjuva yavanlığın bulanık kaosunda sineye çekilen yüz kızartıcı ve kederlendirici tabloyu böylesine

acımasız bir gerçeklikle anlatmasını bilemedi. Bayağılığın amansız bir düşmanıydı o. Bütün ömrünce ona karşı mücadeleden biran bile geri durmadı. Korku nedir bilmeyen, keskin bir kalemdi Çehov. İlk bakışta uyumlu, rahat, şaşaalı görüldüğü her yerde çürümüşlüğü keşfetmesini bildi:'

Martı'nın oyuncularına tavsiyesi "Her şey basit olmalıdır... Tümüyle basit... Teatral olmamaktır esas olan...!" Aslında bu onu bütün bir sanata bakış perspektifiydi, tamamen gerçekçi bir atmosfer meydana getirmek ve okuru metnin içine sokmaktı bütün çabası Lenin Altıncı Koğuşu okuduğunda eser onu o kadar etkiler ki "Kendimi Altıncı Koğuş'a kapatılmış gibi hissettim;" der. Çünkü Rusya Altıncı Koğuşun yazıldığı 1892 yılı imparatorluk çağının bittiği, feodal ilişkilerin yerini kapitalist ilişkilere bıraktığı çağdır. Bu dönemde ekonomik açıdan çöküntü içindedir Rusya seçkinler alttakilerin acılarına kayıtsızdı. Ülke yokluk içindedir, hırsızlık ve yolsuzluk almış başını gitmiştir ama yine de ülkede korku iklimi egemen olduğundan kimse sesini çıkaramıyor ve sorgulamıyordur bu çürümenin göstergesiydi. Böyle zamanlarda empati ortadan kalkar, insan olmak için lazım olan empati duygumuzu muhafaza etmeye çalışmak böylesi devirlerde delirmek gibi ciddi bedeller gerektirirdi. Altıncı Koğuş Rusya'nın o zamanına tutulmuş bir aynadır. Hatta daha da bozulan bir dünyanın içinde yaşıyor olduğumuzdan, öykü hem evrenselliğini hem de güncelliğini koruduğundan günümüze de tutulan bir aynadır

K. S. Stanislvski Çehov için 'Sezgi gücüne, duygulara dayanan sahneleme çizgisini bana Çehov öğretti. Yapıtlarının içyapısını ortaya çıkarabilmek için bir şekilde

oyunların derinliklerine inmek gerekiyor. Tabii, bu ruhsal bir derinlik taşıyan her yapıt için geçerli bir kural. Ancak, Çehov'a başka yoldan ulaşamadığından, onun yapıtlarını anlamak için özellikle gerekli bu'. Kısa öykü türünün büyük ustası Çehov'u anlamak Bu bağlamda insan ruhunun dehlizlerini, kalemiyle aydınlatan Çehov'u anlamak, dramatik öze ulaşmanın da önemli bir basamağı. Gerek Rusya'daki toplumsal yozlaşmanın yanı sıra genç yaşta yakalandığı ölümcül hastalığın da etkisiyle, Çehov'un bütün öykülerinde üstü kapalı da olsa kötümser bir bakışın izleri görülür. Ancak bu hikayelerdeki hüznün ilk bakışta kendini belli etmez. Donuk bir tebessüm gibidir, eserlerinde acı daima gündelik hayatta olduğu gibi maskelidir ve daima karamsar bir bakış vardır gelecek hakkında.. Bir okurundan aldığı mektubu yanıtlarken şöyle diyor Çehov: "Kahramanlarımın iç karartıcı olduğundan yakınıyorsunuz. Ne yazık! Benim suçum değil bu. Benim isteğim dışında oluyor; hem sonra, yazarken iç karartıcı bir biçimde yazıyormuşum gibi gelmiyor bana" Eserlerinde okuru kaygının eşiğine getirir ama bunu yılgınlık ve vazgeçmişlik için yapmaz. Rollo May'ın dediği "Kaygı, hayatın anlamını keşfetme yolunda önümüzde açılan bir kapıdır" iş bu motto Çehov'un eserlerinde yattığı atmosferle ulaşmak istediği şeydir.

Ölene kadar hayranı olduğu Tolstoy'un düşüncelelerinden ayrılır mutluluğu kendi içinde arama düşüncesi yerine kötülükle savaşmak gerektiğine kani olur. Bir sürgün yeri olan Sahaline yaptığı geziyi Niçin Sahalin? diye soran dostu ve yayıncısı Aleksey Suvorin'e verdiği cevapta"Çünkü bugüne dek, şehirlerimizin binlerce verst uzağında bulunan ve birçok insanın kokuşmuş bir yaşam

sürdüğü, acı çektiği, öldüğü bu hüznü toprak parçasını kimse ziyaret etmedi... Sahalin'deki kürek mahkumları hakkında ne biliyoruz ki? Hiçbir şey... Tek nedeni de, o çöplüğe giden kimsenin geri dönememesi... Bu unutulmayı onarma zamanı gelmedi mi sence Aleksey?".Çehov, bize, bizi insan kılan bir bakış kazandırır. Onun insana ve topluma dönük anlatı yolculuğunda kaygı,yabancılaşma,ezilenler ve hor görülenler daima yoldaşı oldu son sözü dostu Tolstoy'a bırakalım

"Çehov bir sanatçı olarak önceki Rus yazarlarıyla, Turgenyev, Dostoyevski veya benimle, mukayese bile edilemez. Çehov'un kendi biçimi var empresyonistler gibi. Bakarsanız adam hiçbir seçim yapmadan, eline hangi boya geçerse onu gelişi güzel sürüyor. Bu boyalar arasında hiçbir münasebet yokmuş gibi görünür. Ama bir de geri çekilip baktın mı şaşırırsınız. Karşınızda parlak büyüleyici bir tablo vardır". Lev Tolstoy